

25.10.2021

SİRKÜLER 2021/63: Defter Beyan Sistemini Kullanan Mükelleflerin Elektronik Beyanname Sistemini Kullanabilmelerine ve Kayıt Sürelerine İlişkin Düzenleme Yapıldı

Bilindiği üzere 17.12.2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulması, bu mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların defterlerinin bu kayıtlardan hareketle elektronik ortamda oluşturulması ve saklanması, vergi beyannamesi, bildirim ve dilekçelerin elektronik ortamda verilebilmesi ile elektronik ortamda belge düzenlenebilmesi amacıyla geliştirilen Defter-Beyan Sistemi uygulamasının usul ve esasları belirlenerek;

- Serbest meslek erbabı ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının 1 Ocak 2018,
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin kayıtlarının ise 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren söz konusu sistem kullanılarak tutulması zorunluluğu başlamıştı.

Konuyla ilgili detaylı açıklamalarımıza ise 20.12.2017 tarihinde yayınladığımız 2017/62 sayılı Sirkülerimizde yer verilmişti.

19 Ekim 2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 532 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 486)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile söz konusu Tebliğde önemli bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişiklikler özetle aşağıdaki gibidir:

1. Defter beyan sistemi kapsamındaki mükelleflere vergi beyanname ve bildirimlerini diğer mükelleflerde olduğu üzere Elektronik Beyanname Uygulaması aracılığıyla verebilmeleri imkanı getirilmiştir.
2. e-Defter uygulamasında olduğu gibi defter kayıtlarının elektronik ortamda oluşturulması ile beyannamelerin verilme süresi birbirinden ayrılmıştır. Bu kapsamda; **işletme hesabı esasına göre defter** tutan mükellefler ile **serbest meslek kazancı defteri** tutan mükellefler için birer aylık dönemlere ilişkin vergisel ve ticari işlemlerin Sisteme kayıt işlemlerinin,
 - a. Kayıtlarını yasal defterler yanında ayrıca 213 sayılı Kanunun 219 uncu maddesinde belirtilen ve defter kaydı yerine geçen belgelere (**muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara**) dayanarak yürüten mükellefler bakımından, **işlemlerin ait olduğu ayı izleyen ikinci ayın 15 inci günü sonuna kadar,**
 - b. **Diğer mükellefler** bakımından, işlemlerin ait oldukları aya ait **katma değer vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son günün sonuna kadar,**

Gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

3. Sistem kapsamında olan mükelleflere ilişkin vergisel ve ticari işlem kayıtları, Sistemi kullanma yetkisi bulunan mükellef, meslek mensubu ya da meslek odası tarafından elektronik ortamda Sisteme kayıt yapılması suretiyle gerçekleştirilecektir.

4. Defterlere, ait oldukları takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar, **Başkanlık tarafından elektronik ortamda kapanış onayı** yapılacaktır.
5. Sistem kapsamında olan mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların, Tebliğde belirlenen usul ve esaslar dışında kâğıt veya elektronik ortamda tuttıkları diğer defterlerin hukuki geçerliliği bulunmamaktadır.
6. Sistemde elektronik ortamda tutulan kayıtlar ile defterler, talep eden yetkili makamlara talep ettikleri şekliyle ibraz edilmesi amacıyla, Başkanlık tarafından www.defterbeyan.gov.tr adresinde yayımlanan uygulama veya teknik kılavuzlarda belirlenen format, içerik ve standartlarda; VUK'da belirtilen muhafaza ve ibraz süresi içinde, sistemden elektronik defter dosyası olarak indirilebilecek ya da bağlı olunan vergi dairesinden onaylı kâğıt ortamdaki hali talep edilebilecektir. Bu şekilde, Sistemden elektronik defter dosyası olarak indirilmeyen ya da bağlı olunan vergi dairesinden onaylı olarak alınmayan defter ve kayıtların hukuki geçerliliği bulunmamaktadır.
7. Sistem üzerinden tutulan defter ve kayıtların muhafaza yükümlülüğü Başkanlığa, yetkili makamlara ibraz yükümlülüğü ise mükellefe aittir. Başkanlık; mükellef, meslek mensubu ya da meslek odası tarafından, Sisteme yapılan kayıtları ve bu kayıtlardan hareketle oluşan defterleri elektronik ortamda muhafaza edecek ve mükelleflerin kullanımına, VUK'da belirtilen muhafaza süresi boyunca hazır halde bulunduracaktır. Yetkili makamlarca talep edilen defterlerin, sistemden elektronik defter dosyası şeklinde elektronik ortamda indirilmesi veya kâğıt onaylı halinin bağlı olunan vergi dairesinden alınması sonrasında, yetkili makamlara ibraz edilmemesinin hukuki ve cezai sorumluluğu mükellefe aittir.
8. Kendisinden mükellefiyetine ilişkin defter ve kayıtlarının ibrazı talep edilen mükellefler, ibrazı talep eden birimin talep ettiği şekle (elektronik veya kâğıt) göre; sistem üzerinden elektronik ortamda indirecekleri elektronik defter ve kayıt dosyalarını elektronik ortamda ibraz edebilecekleri gibi bağlı olunan vergi dairesinden alınan kâğıt ortamdaki onaylı halini de ibraz edebilirler. Başkanlık, elektronik ortamda indirilen defter ve kayıt dosyalarının elektronik ortamda görüntüleme, doğrulama, sorgulama ve Başkanlığın elektronik sertifikası ile imzalanarak değişmezliğinin ve bütünlüğünün sağlanmasına yönelik işlemler ve bağlı olunan vergi dairesinden onaylı ve kâğıt ortamda talep edilmesi ve sunulmasına yönelik işlemlere ilişkin teknik ve uygulama usul ve esaslarını, www.defterbeyan.gov.tr adresinde yayımlayacağı kılavuzlarla veya duyurularla belirlemeye yetkilidir.
9. İlgili makamlar tarafından, defter ve kayıtlarının ibrazı istenilen mükellefe ulaşılamaması ya da ibraz yazısının mükellefe tebliğ edilememesi hallerinde, bu durumu tevsik eden belgelerle birlikte mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Başkanlığa başvurulacaktır. Başkanlık, bu talep üzerine, Sistemde bulunan kayıtları veya bu kayıtları dikkate alarak oluşturacağı elektronik defter dosyasını veya onaylı kâğıt ortamdaki halini ilgili makamlara iletacaktır.
10. Defter-Beyan Sistemini kullanan mükellefler Sistem dışında, kâğıt (VUK'un 219 uncu maddesinde belirtilen belgeler hariç) veya elektronik ortamda kayıt yapamaz, defter tutamaz ve Sistem veya Elektronik Beyanname Sistemi harici yollarla kâğıt veya elektronik beyanname gönderemezler. Bu mükellefler, Sistem haricinde kâğıt veya elektronik ortamda kayıt ve defter tutmaları halinde, hiç kayıt ve defter tutmamış sayılacakları gibi Defter-Beyan Sistemi veya Elektronik Beyanname Sistemi dışında gönderecekleri beyannameler hiç verilmemiş kabul edilecektir.
11. Defter-Beyan Sistemine yapılan kayıtlar, oluşturulan defter, liste ve benzeri bilgiler, elektronik ortamda gönderilen beyanname, bildirim ve dilekçeler ile elektronik belgelerin içeriğinden, doğruluğundan ve Elektronik Beyanname Sisteminden verilen beyannameler ile Defter-Beyan

Sisteminde yapılmış olan kayıtlar arasında oluşan farklılıklardan dolayı vergi ziyasına bağılı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden **Sistemi doğrudan kendisinin kullanması durumunda mükellefler sorumlu** olacaktır.

Sistemin veya Elektronik Beyanname Sisteminin **aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalanarak yetki verilen kişiler aracılığıyla kullanılması durumunda;**

- **Mükellefler**, defter, beyanname, bildirim ve dilekçelere kaydedilmesi/yansıması gereken her türlü bilginin meslek mensubuna/odasına tam ve doğru bir şekilde sunulmasından sorumlu olacaklar,
- **Meslek mensubu/odası** deftere kaydedilen bilgilerin dayanağı olan ilgili belgelere uygunluğundan ve gönderilmesine aracılık ettiği beyanname, bildirim ve dilekçelerin defter kayıtlarına ve kayıtların dayandığı belgelere uygun olmamasından ya da Elektronik Beyanname Sisteminden verilen beyannameler ile Defter-Beyan Sisteminde yapılmış olan kayıtlar arasında oluşan farklılıklardan dolayı vergi ziyasına bağılı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden **mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen** sorumlu olacaklardır.